

Program Rogaland Venstre 2019-2023

Utkast pr. 6.11.18

1		
2		
3		
4		
5	1. GRØNNE, RAUSE, SKAPENDE ROGALAND	2
6	2. TA VARE PÅ NATUREN	3
7	KLIMA.....	3
8	NATURVERN	4
9	AREALPOLITIKK.....	4
10	3. ET MANGFOLDIG, NYSKAPENDE OG GRØNNERE NÆRINGS LIV	5
11	FLERE NYE JOBBER.....	5
12	ENERGI OG TEKNOLOGI.....	5
13	MATFYLKET ROGALAND.....	6
14	REISELIV OG TURISME.....	6
15	4. SATS PÅ SKOLEN	7
16	EN MANGFOLDIG SKOLE FOR ALLE.....	7
17	KREATIVITET OG NYSKAPING I OPPLÆRINGEN	8
18	5. ET ATTRAKTIVT TRANSPORTTILBUD.....	9
19	NY TRANSPORTTEKNOLOGI.....	9
20	KOLLEKTIVTRANSPORT	10
21	SYKKEL OG GANGE	10
22	PERSONBILTRANSPORT	10
23	VEI	11
24	HAVNER	11
25	TRAFIKKSIKKERHET.....	11
26	6. KULTUR OG FRIVILLIGHET	12
27	ØKE TILSKUDDENE – FOR ET MANGFOLDIG OG FRITT KULTURLIV	12
28	KULTURHISTORIE, SAMTIDSKUNST OG KULTURMINNEVERN.....	12
29	NYNORSK KULTURARV OG BEVISST SPRÅKBRUK	13
30	SIKRE GODE FORHOLD FOR FRIVILLIGHETEN	13
31	IDRETT OG FRILUFTSLIV FOR ALLE	13
32	7. REGIONEN ROGALAND.....	14
33	MODERNE OFFENTLIGE TJENESTER.....	14
34	SMARTREGION.....	14
35	PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET.....	14
36	FOLKEHELSE.....	15
37		

38 1. GRØNNE, RAUSE, SKAPENDE ROGALAND

39

40 Venstre er det sosialliberale partiet i Rogaland. Det betyr at vi bygger vår politikk på ideen om
41 frihet for den enkelte og ansvar for hverandre. Venstre er på lag med framtida, og arbeider for
42 å nå FN's bærekraftsmål.

43

44 Menneskeskapte klimaendringer med tap av natur og arts mangfold er vår tids største utfordring.
45 Klima- og miljøpolitikken må derfor overskygge alle øvrige politikkområder - vi må ta vare på
46 naturen. Rogaland sitter på uvurderlig kunnskap, og kan bli ledende i skiftet fra et fossilt til
47 fornybart samfunn.

48

49 Venstre satser på skolen. Rogaland skal ha en skole med høy faglig kvalitet. Elever og lærlinger
50 skal oppleve mestring og bli motiverte til å gjennomføre opplæringen.

51

52 I årene som kommer vil teknologi få en stadig større rolle på alle områder. Venstre vil
53 tilrettelegge for sektorovergrepene samarbeid i fylkeskommunen og utnytte de store
54 mulighetene som ligger i digitalisering. Rogaland skal bli en smartregion.

55

56

57

58 2. TA VARE PÅ NATUREN

59

60 Temperaturen på jorda er allerede 0,84 grader over normalen. For å unngå å passere kritiske
61 vippepunkter, må økningen begrenses til 1,5 grader, anslår FN's klimapanel.

62

63 Samtidig er Norge ett av de eneste landene i Europa som har økt sine utslipp siden 1990, og
64 verdens syvende største eksportør av klimautslipp. Venstre mener vi har et særskilt ansvar for
65 å bruke oljerikdommen til å redusere global oppvarming til et minimum. I følge FN-
66 organisasjonen IPCC har vi har tolv år på oss til å snu utviklingen.

67

68 Venstre erkjenner at klimaendringene krever umiddelbar handling, og mener klima må stå
69 øverst på agendaen for å bevare fremtidige generasjoners livsgrunnlag. Rogaland sitter på
70 uvurderlig kunnskap, og kan bli ledende i skiftet fra et fossilt til fornybart samfunn.

71

72 KLIMA

73

74 Rogaland står for 11 prosent av de nasjonale klimautslippene, og øker stadig utslippene hvis en
75 ikke tar nedleggingen av Kårstø med i beregningen.

76

77 VENSTRE VIL:

- 78 • At fylkeskommunen skal arbeide for at Rogalands samlede utslipp skal kuttes med 20
79 prosent.
- 80 • Redusere utslippene ved å sette årlige mål for utslippskutt, med årlig klimabudsjett og
81 klimaregnskap som virkemidler.
- 82 • At fylkeskommunen som innkjøper skal vri matforbruket i klimavennlig retning, og
83 unngå spesielt klimaskadelige matvarer.
- 84 • Installere solenergi på alle fylkeskommunale bygg.
- 85 • At alle nye, fylkeskommunale bygg skal ha pluss- eller passivhusstandard eller
86 tilsvarende, og fortrinnsvis være bygget i tre.
- 87 • At alle fylkeskommunens virksomheter skal miljøsertifiseres.
- 88 • Trekke fylkeskommunens investeringer ut av fossil energi.
- 89 • At minst 20 prosent av investeringskapitalen til fylkeskommunen er i grønne verdipapir.
- 90 • reduksjon av matsvinn i hele verdikjeden

91

92

93 NATURVERN

94

95 Bevaring av naturområder med liten grad av tekniske inngrep er en forutsetning for
96 innbyggernes naturopplevelser og for det biologiske mangfoldet.

97

98 VENSTRE VIL:

- 99 • Etablere Preikestolen nasjonalpark.
- 100 • Utforme en verneplan for myrer og våtmark.
- 101 • Ha en nullvisjon for nedbygging av dyrket og dyrkbar matjord.
- 102 • Lage en regional plan for vern av truede arter, og bekjempe svartelistede arter.
- 103 • Etablere belønningsordning for tiltak som kan redde truede arter som vipa.
- 104 • Oppgradere og optimalisere eksisterende utbygde vassdrag framfor å ha nye store
105 vannkraftutbygginger.
- 106 • Stille strenge miljøkrav til oppdrettsnæringen, og kreve at lakseoppdrett skal skje i
107 lukkede merder og på land.
- 108 • Fase ut bruk av unødvendig plast i fylkeskommunen, og stille krav i innkjøp til at
109 alternativer benyttes der det er hensiktsmessig.
- 110 • At Rogaland skal være en ledende fylkeskommune på forhindring av plast på avveie.
- 111 • Etablere en marin verneplan for å ta vare på det marine sjøliv og arts mangfold.
- 112 • Lage en handlingsplan for opprydding av forurensede sjø- og badeområder.
- 113 • At Rogaland skal være en ledende fylkeskommune på forhindring av plast på avveie.

114

115 AREALPOLITIKK

116

117 Stor vekst legger press på naturen. Venstre vil utvikle byer og tettsteder som bidrar til minimal
118 nedbygging av matjord og naturressurser. Nye utbygginger bør alltid legges i nærheten av
119 bysentra eller kollektivakser. Veksten i transportbehovet i byområdene skal tas gjennom sykkel,
120 gange og kollektivtransport.

121

122 VENSTRE VIL:

- 123 • Føre en restriktiv parkeringspolitikk, og prioritere plass til utslippsfrie kjøretøy og
124 sykler.
- 125 • Videreutvikle en regional handelspolitikk som styrer veksten i nytt handelsareal primært
126 til by- og kommunesentrene.
- 127 • Være svært restriktive til etablering av virksomhet utenfor eksisterende tettstedssentre.
- 128 • At fylkeskommunen som høringsinstans stiller krav til miljø- og klimahensyn i
129 behandlingen av kommunale planer.

130 3. ET MANGFOLDIG, NYSKAPENDE OG GRØNNERE NÆRINGS LIV

131

132 Et sterkt, mangfoldig og konkurransedyktig næringsliv er avgjørende for å opprettholde et godt
133 velferdsnivå. Derfor er gode generelle rammevilkår og et skattesystem som stimulerer til
134 bedriftsetableringer, arbeidsplasser og norsk privat eierskap helt sentralt. Venstre vil gjøre det
135 så enkelt som mulig å starte en ny bedrift og etablere nye arbeidsplasser.

136

137 FLERE NYE JOBBER

138 Det er et mål for Venstre at flere starter egen bedrift. Mange selvstendig næringsdrivende og et
139 mangfold av bedrifter er viktig for maktspredningen i økonomien og samfunnet. For at flere
140 skal kunne skape sin egen arbeidsplass, må kunnskap om entreprenørskap og forretningsdrift
141 være lett tilgjengelig.

142 For Venstre er det en klar målsetning at Rogaland skal være blant landets mest attraktive fylker
143 å starte en bedrift.

144 VENSTRE VIL:

- 145 ● Gjøre det enklere å starte ny bedrift, blant annet ved å øke tilgang til finansiering og
146 jobbe for å bedre nasjonale rammevilkår.
- 147 ● Legge til rette for at små bedrifter kan delta i anbudsrunder fra fylkeskommunen.
- 148 ● At fylkeskommunens innkjøp skal innrettes slik at lokal tilstedeværelse belønnes.
- 149 ● At fylkeskommunens anskaffelsespraksis skal evalueres jevnlig, med sikte på å sikre
150 gode, innovative, effektive og gründervennlige innkjøp.

151

152 ENERGI OG TEKNOLOGI

153 I omstillingen til fremtidens næringsliv er Rogaland unikt posisjonert til å utvikle nye
154 arbeidsplasser innen energisektoren spesielt og teknologi generelt. Venstre vil utnytte den
155 eksisterende teknologiske kompetansen i fylkets næringsliv og legge til rette for at disse
156 næringene kan vokse både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

157 Samarbeid er nøkkelen for å lykkes. Venstre vil sikre et tett og godt samarbeid mellom
158 kommunene, fylkeskommunen og sørge for jevnlig og god dialog med det lokale næringslivet.
159 Regionale næringsinitiativ må støttes opp om, og fylkeskommunen må jobbe inn mot nasjonale
160 myndigheter for å tilrettelegge for og skape nye muligheter Rogaland.

161 VENSTRE VIL:

- 162 ● Satse på bærekraftige næringer innen energi, IT og øvrig teknologi.
- 163 ● Jobbe for å etablere raske fiberlinjer fra Rogaland til utlandet.
- 164 ● Opprette «fast track» saksbehandlingsprosesser for hurtig å kunne tilby arealer og
165 infrastruktur for større internasjonale selskaper som ønsker å etablere seg i Rogaland.
- 166 ● Støtte opp om initiativer og selskaper for offentlig regionalt nærings samarbeid.
- 167 ● Satse på utvikling av næringsklynger innen energi, IT og teknologi.

- 168   • Styrke samarbeidet mellom næringslivet i Rogaland og academia.
169   • Utnytte mulighetene fornybarfondets (Nysnø AS) tilstedeværelse i Rogaland gir, til å
170   skape muligheter for næringslivet i fylket.

171

172 MATFYLKET ROGALAND

173 Rogaland skal være et foregangsfylke når det gjelder bærekraftig produksjon og miljøvennlig
174 teknologi. Globalt kommer mindre enn 2 prosent av maten fra havet. Vi må utnytte ressursene
175 bedre – og det må gjøres på flere plan. Venstre mener at Rogaland må ta ansvar for å øke
176 mattilførselen og styrke matsikkerheten.

177 Vi må utforske mulighetene som ligger i havet. Økt matproduksjon, mer fôrråvarer og utvikling
178 av nye marine produkter innenfor ernæring, helse, kosmetikk og energi gir store muligheter.

179 VENSTRE VIL:

- 180   • Ha et fylke med sterk vekst i bærekraftig matproduksjon, raskt ute med å ta ny teknologi
181   og nye løsninger i bruk.
182   • sikre utvikling av en bærekraftig havbruksnæring som tar vare på miljøet i havet, uten
183   at havet får tilført for mye næringssalter, organisk materiale og legemidler som skader
184   flora og fauna.
185   • at landbrukspolitikken skal prioritere helse, miljø og dyrevelferd, fremfor høyest mulig
186   produksjon.
187   • Ha et fokus på energieffektivisering og grønn omstilling i matproduksjon.

188

189 REISELIV OG TURISME

190 Naturbaserte attraksjoner som ren natur og rene fjorder er noen av merkevarene som er med på
191 også å heve kvaliteten og attraktiviteten i et kresent marked – et marked som etterspør grønt
192 reiseliv og grønne reisemål.

193 VENSTRE VIL:

- 194   • Støtte opp om en infrastruktur som styrker tilgjengeligheten til Rogalands attraksjoner
195   og aktiviteter.
196   • Jobbe for god og bærekraftig ivaretagelse av naturressurser for å unngå overbelastning.
197   • Legge til rette for bedre samhandling mellom ulike offentlige instanser som har
198   innvirkning på utviklingen av reiselivet.
199   • Videreutvikle sykkel- og fotturisme som en viktig del av fylkes turisttilbud.

200

201

202

203 4. SATS PÅ SKOLEN

204 Rogaland skal ha en skole med høy faglig kvalitet. Elever og lærlinger skal oppleve mestring
205 og bli motiverte til å gjennomføre opplæringen.

206

207 EN MANGFOLDIG SKOLE FOR ALLE

208 Ingen skal falle utenfor. Tidlig identifisering av elever som trenger ekstra oppfølging og
209 samarbeidet mellom grunnskole og videregående skole må derfor styrkes. Vi må sørge for
210 bedre skolehelsetjeneste med psykososial oppfølging og samtidig innføre krav om formell
211 kompetanse for rådgivere.

212 Ingen elever i skolen skal oppleve mobbing og krenkelser. Derfor er vi opptatt av å gi de
213 videregående skolene i Rogaland god nok kunnskap om og ressurser til å sørge for at dette
214 problemet gripes fatt i raskere og på en bedre måte enn det gjøres i dag.

215 Vi vil utvide muligheten til fritt skolevalg, slik at elevene får mulighet til å velge hvilken
216 skole de helst vil gå på i hele landet. Vi må samtidig sørge for gode skoler i nærmiljøet med
217 valgfrihet i linjetilbud. Friskoler er her et supplement til den offentlige skolen.

218 For å sikre best mulig oppfølging av elevene over tid er det imidlertid viktig at flest mulig
219 elever fortsetter på den skolen de har startet. Venstre vil derfor at elever som har fullført vg1
220 ved en skole skal ha fortrinnsrett på denne skolen, slik det er for elever som har fullført vg2.

221 Elever med stort læringspotensial må lettere kunne forsere skolegang til høyskole/universitet.
222 Det er derfor sentralt at de skolene som tilbyr denne type tilbud får lov til å fortsette med
223 dette.

224 I dag er 23 prosent av grunnskoleelevene nynorskbrukere, men bare seks prosent av vgs-
225 elevene. I innskrivningen bør elever aktivt velge nynorsk eller bokmål – bokmål skal ikke
226 legges til grunn, slik det er nå. Nynorskelever bør så langt det er mulig få gå i samme klasse.
227 Lærere skal kunne nynorsk, og det skal aktivt lyses etter nynorskkompetanse ved ansettelser.

228 VENSTRE VIL:

- 229 • Styrke elevdemokratiet og la elever bli hørt og tatt på alvor.
- 230 • Venstre vil gjennomgå skoleinfrastrukturen for å sikre at det er nok lærerressuser og
231 lokaler til å ivareta framtidens behov.
- 232 • Sørge for bedre skolehelsetjeneste med psykososial oppfølging, flere skolepsykologer
233 og helsesøstre slik at alle elever har lett tilgjengelig tilbud i skoletiden.
- 234 • Påse at regelverket for spesialundervisningen etterleves.
- 235 • Gi elever tre egenmeldinger ved sykdom, slik som er vanlig i arbeidslivet.
- 236 • Styrke rådgivertjenesten og ha krav om formell kompetanse for rådgivere.
- 237 • Avvikle ordningen med å søke skoleplass i vg2 og vg3.
- 238 • Jobbe for en leksebevisst skole, og be skolene evaluere bruken av lekser.
- 239 • Gi læreren større frihet til selv å velge om de vil gi lekser.

- 240 • Ha skolefrokost på alle videregående skoler, i dialog med frivilligheten og
- 241 kommunene.
- 242 • Sikre tilgang til billig, sunn og næringsrik kantine på alle videregående skoler.
- 243 • Sørge for at det er like lett å være nynorskelev som bokmåselev i Rogaland.
- 244 • Foreslå positive sidemålsforsøk med bruk av sidemål i andre fag enn norsk.
- 245 • Stille krav til at både trykte og digitale læremidler foreligger på både bokmål og
- 246 nynorsk.
- 247 • Bevisstgjøre skolene i overgangen mellom grunnskole og videregående for å motvirke
- 248 skifte av skriftspråk.

249

250 KREATIVITET OG NYSKAPING I OPPLÆRINGEN

251 Venstre ønsker å prioritere nyskaping i skole og næringspolitikken, og ser at dette må
252 samkjøres. Vi må gi muligheter til mennesker med nye ideer, og legge til rette for
253 entreprenørskap på alle videregående skoler.

254 Yrkesfag er en av de viktigste kildene til næringsutvikling og nyskaping. Venstre vil styrke
255 samarbeidet mellom skole og næringsliv med å satse på gründerkurs og elevbedrifter allerede
256 fra VG1.

257 Venstre vil også styrke samarbeidet mellom lokale arbeidsgivere og skolene slik at
258 kompetansebehovet og utdanningstilbud kan utvikles i takt med hverandre. Vi må holde
259 utstyret til yrkesfaglig opplæring oppdatert slik at utdanningen er relevant for næringslivet.

260 VENSTRE VIL:

- 261 • Ha mer entreprenørskap og nyetablering med satsing på gründerkurs og elevbedrifter
- 262 allerede fra vg1.
- 263 • Tilby E-sport m som studietilbud på minst en av de videregående skolene i fylket
- 264 • Synliggjøre hvordan «gaming» med fordel kan brukes i ulike skolefag.
- 265 • Legge til rette for at skoler kan få utvikle egne linjer.
- 266 • Arbeide for internasjonalisering i videregående skole med å styrke samarbeide med
- 267 andre europeiske utdanningsinstitusjoner.
- 268 • Videreføre krav om lærlinger ved offentlige innkjøp, og krav om at offentlige
- 269 arbeidsplasser må ta inn lærlinger.
- 270 • Øke bevilgningene på opplæringskontor, for å få kvalitet og innhold i læretiden.
- 271 • Videreføre arbeidet med den teknologiske skolesekken, til utstyr for blant annet
- 272 programmering.
- 273 • Styrke fagtilbudet Kybersikkerhet.
- 274 • Videreutvikle nettskolen.
- 275 • Videreutvikle strategiplan for IKT/skolebibliotek.
- 276 • Styrke desentralisert tilbud innen voksenopplæring.
- 277 • Satse på fagskoleutdanning gjennom å styrke finansieringen og øke antallet
- 278 studieplasser. Opprettelse av nye studieplasser må skje i tett dialog med lokalt arbeids-
- 279 og næringsliv.

280

281 5. ET ATTRAKTIVT TRANSPORTTILBUD

282

283 Venstre vil ha et transportsystem som både styrker næringslivets konkurransekraft, gjør det
284 praktisk for innbyggerne å reise, og som bidrar til å redusere våre klimagassutslipp. Ved å
285 tilrettelegge for redusert reisetid og økt trafikksikkerhet vil det bli godt å bo, ferdes og drive
286 næring i Rogaland.

287

288 Fylket må gis gode forbindelser både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette vil
289 Venstre sikre gjennom en satsing på kollektivtransport, trafikksikre veier og regionutvikling
290 gjennom statlige premissgivere.

291

292 I Rogaland skal det være både enkelt, effektivt og billig å reise kollektivt. Det må også satses
293 på utvikling av ny infrastruktur og nye transportløsninger som kan bidra til å styrke tilbudet.

294

295 VENSTRE VIL:

296

- 297 ● At tog, bane, buss, båt og veier skal planlegges slik at de samlet utfyller hverandre.
- 298 ● Jobbe for å samkjøre de ulike delene av transporttilbudet slik at overganger mellom
- 299 transportmidler fungerer effektivt for folk i hverdagen.
- 300 ● Være en pådriver for å ta i bruk selvkjørende kjøretøy i kollektivtrafikken, og utvikle
- 301 nye kollektivtilbud som i større grad er tilpasset den enkeltes behov i hele Rogaland.
- 302 ● Etablere innfartsparkering og gode sykkelparkeringsanlegg ved viktige
- 303 kollektivknutepunkter i hele Rogaland.
- 304 ● Prioritere fotgjengere, sykkel, kollektivtransport og nyttetransport foran privatbilisme.
- 305 ● Arbeide for at viktige samferdselsprosjekt i fylket blir prioritert høyere i Nasjonal
- 306 Transportplan (NTP).

307

308 NY TRANSPORTTEKNOLOGI

- 309 ● Være en positiv og offensiv pådriver for utprøving og bruk av ny transportteknologi.
- 310 ● Jobbe for å etablere landets første veistrekning for uttesting av førerløse biler i
- 311 Rogaland.
- 312 ● Være en pådriver for økt bruk av bildelingsløsninger og «mobility as a service»
- 313 løsninger.
- 314 ● At Rogaland fylkeskommune skal jobbe offensivt opp mot regjering og EU for
- 315 deltakelse i samarbeid, forskningsprosjekter og/eller pilot-tester innen fremtidsrettet
- 316 transport.

317

318 KOLLEKTIVTRANSPORT

- 319 ● Arbeide for at kollektivtransporten skal være utslippsfri innen 2025.
- 320 ● Ha maks ti minutter mellom avgangene på de mest trafikkerte bussrutene.
- 321 ● Bygge et hurtig skinnegående kollektivtilbud på Nord-Jæren, med første byggetrinn
- 322 mellom Stavanger sentrum, Ullandhaug, Forus og flyplassen.
- 323 ● Ta i bruk innovative transportløsninger, slik som Kolumbus sitt «Hentmeg» prosjekt,
- 324 for å tilby et bedre kollektivtilbud i distriktene.
- 325 ● Beholde den lave prisen på ungdomskortet, og senke den nedre aldersgrensen.
- 326 ● Opprettholde eller ytterligere redusere de lave billettprisene.
- 327 ● Fase ut fossilt drivstoff i alle ferjer og hurtigbåter snarest mulig og senest innen 2023.
- 328 ● At nye ferjeambud kun skal gis ferjer på fossilfri drivstoff.
- 329 ● Bygge dobbeltspor for tog til Egersund.
- 330 ● Arbeide for traséomlegging på Sørlandsbanen gjennom Drangsdalen.
- 331 ● Etablere førerløs båttransport til Vibrandsøy, Haugesund.
- 332 ● Utrede muligheten for selvkjørende busstransport av syklistene gjennom Ryfast.
- 333 ● Jobbe aktivt for å styrke samarbeidet med og påvirke nasjonale premissgivere som
- 334 Jernbanedirektoratet og Bane Nor slik at fylkets transportutfordringer ivaretas i større
- 335 grad enn i dag.
- 336

337 SYKKEL OG GANGE

- 338 ● Prioritere bygging av gang- og sykkelveier.
- 339 ● Bygge flere nye sykkelveier som er adskilt fra bilister og gående.
- 340 ● Bidra offensivt inn mot kommunene i arbeidet med å etablere et regionalt
- 341 sammenhengende sykkelveinett.
- 342 ● At ungdomskortet også skal gi fri tilgang til bysykkel.
- 343 ● Etablere ladestasjoner for el-sykkel ved alle større fylkeskommunale bygg.
- 344 ● Gi kilometergodtgjørelse med samme eller bedre sats som for bil, for sykling til eksterne
- 345 møter for fylkeskommunalt ansatte.
- 346 ● Ha et prøveprosjekt med kilometergodtgjørelse til ansatte som sykler til/fra jobb i
- 347 fylkeskommunen.
- 348 ● Øke sykkelandelen til ti prosent.
- 349 ● Ha innendørs avlåst sykkelparkeringsanlegg og garderober i alle nye fylkeskommunale
- 350 bygg.
- 351 ● Vurdere muligheten for å bytte ut deler av fylkeskommunens bilpark med elsykler.
- 352 ● At det skal være gratis å ta med sykkel på tog og ferjer.
- 353

354 PERSONBILTRANSPORT

- 355 ● Bidra til bygging av lade/fyllestasjoner for utslippsfrie kjøretøy i alle deler av fylket.
- 356 ● Stille strenge miljøkrav til drosjenæringen og kun gi drosjeløyver til nullutslippsbiler.
- 357 ● Evaluere gjeldende ordning med drosjeløyver med formål å innføre en bedre modell
- 358 hvor det tilrettelegges for økt konkurranse, bedre tilbud for forbrukerne, mer
- 359 klimavennlig transport og mer effektiv bruk av bilparken.

- 360 ● At det kun skal være nullutslippsbiler i fylkeskommunens bilpark.
361 ● Videreføre fordeler for elbiler på ferjer og i bomringer.
362

363 VEI

- 364 ● At alle nye veitraseer i tettbygde strøk skal ha gang- og sykkel felt.
365 ● At det skal benyttes rushtidsavgift som virkemiddel for å redusere trafikkbelastningen
366 på veien og få flere til å velge gange, sykkel og kollektivtransport.
367

368 HAVNER

- 369 ● At Rogaland fylkeskommune skal være en pådriver for at havnene i fylket skal tilby
370 landstrøm og ha sterk differensiering av havneavgiftene i favør landstrøm.
371

372 TRAFIKKSIKKERHET

373 Gående og syklister er spesielt sårbare i trafikken, og Venstre vil legge til rette for at det skal
374 være trygt for alle. Trafikksikkerhetstiltak skal favne vidt og omfatte rassikring, flere møtefrie
375 veier og fysisk adskillelse for myke trafikanter.

376 VENSTRE VIL:

- 377 ● Arbeide for trafikksikringstiltak til alle skoler.
378 ● Få bedre kartlegging av trafikkulykker som involverer fotgjengere og syklister.
379 ● Etablere en digital portal for å varsle om forhold ved vegnettet som kan utgjøre en
380 trafikksikkerhetsrisiko.
381 ● Få på plass varslingsystem om syklende i tunneler.

382

383 6. KULTUR OG FRIVILLIGHET

384

385 Kultur og kulturuttrykk fyller menneskers liv med mening og innhold. Venstre vil sikre at alle
386 i Rogaland skal ha tilgang til kulturopplevelser i et bredt spekter og med høy kvalitet.

387

388 ØKE TILSKUDDENE – FOR ET MANGFOLDIG OG FRITT KULTURLIV

389 Rogaland er det vestlandsfylket som bruker minst penger på kultur per innbygger. For å nå
390 ambisjonen om et aktivt kultur- og idrettsliv må sentrale kunst- og kulturinstitusjoner i fylket
391 ha gode arbeidsforhold, og rammene for tilskudd til det frie kulturlivet økes.

392 Kultur skal bidra til at mennesker får uttrykke sin egenart, og vi ønsker et åpent samfunn som
393 legger til rette for alle ytringsformer. Bibliotekene er en gratis, åpen og inkluderende arena for
394 alle, og Venstre vil videreutvikle bibliotekets sentrale rolle.

395 VENSTRE VIL:

- 396 ● Øke tilskuddene til det frie kulturlivet.
- 397 ● Sikre gode økonomiske rammevilkår for sentrale kunst og kulturinstitusjoner i fylket .
- 398 ● Arbeide for søndagsåpne bibliotek over hele fylket.
- 399 ● Videreutvikle bibliotekene som lokale møtearenaer, som også tilbyr digitale møterom
400 og har utstyr og lokaler for å drive med Makerspace-aktivitet.
- 401 ● Sikre at bibliotekene også har et rikt utvalg av e-bøker og e-lydbøker.
- 402 ● Se kulturarbeid rettet mot barn og unge i sammenheng, og styrke og videreutvikle både
403 Den kulturelle skolesekken (DKS) og Ung kultur møtes (UKM).
- 404 ● Realisere nytt Rogaland Teater og prøvelokaler til Haugesund Teater.
- 405 ● Sikre gode utviklingsmuligheter for Filmkraft Rogaland og filmfestivalen i Haugesund

406

407 KULTURHISTORIE, SAMTIDSKUNST OG KULTURMINNEVERN

408 Museer, arkiver og kulturarvsinstitusjoner gir oss tilgang til historien, og er viktige på samme
409 vis som vi trenger kulturarenaer som speiler samtidskunsten. Rogaland har mange kulturminner
410 som må sikres for at framtidige generasjoner også får glede av kulturhistorien.

411 VENSTRE VIL:

- 412 ● Støtte opprettelse av et musikkarkiv for Rogaland, som kan samle inn og ta vare på
413 Rogalands sang, musikk og sceneliv.
- 414 ● Kartlegge hvordan kunstgjenstander oppbevares rundt i kommunene og vurdere å få
415 etablert et magasin til sikker oppbevaring av disse.
- 416 ● Arbeide for at et Nasjonalt senter for Street Art skal etableres i vår region.
- 417 ● Bidra til at et representativt utvalg av verneverdige bygg, fartøy og kulturmiljø blir
418 bevart gjennom ny bruk.
- 419 ● Øke kompetanse i antikvarisk vedlikehold av gamle og verneverdige bygg.

420

421 NYNORSK KULTURARV OG BEVISST SPRÅKBRUK

422 Rogaland er hjem for både nynorsk- og bokmålsbrukere. En rekke kjente nynorskforfattere
423 kommer herfra, og har bidratt til at nynorsk identitet og skriftradisjon står sterkt i fylket.
424 Rogaland skal være et fylke der det er like naturlig å skrive nynorsk som bokmål, og
425 fylkeskommunen må bidra til at nynorskbrukere får oppfylt sine språklige rettigheter.

426 VENSTRE VIL:

- 427 ● Utarbeide en språkbruksplan og språkregler for fylkeskommunen, med mål om å styrke
- 428 nynorskens posisjon.
- 429 ● Gjeninnføre nynorsk som tjenestemål i fylkeskommunen.

430

431 SIKRE GODE FORHOLD FOR FRIVILLIGHETEN

432 Frivillighet er en bærebjelke i kulturlivet, og skaper aktivitet, tilhørighet og styrker den lokale
433 identiteten. Venstre vil at det skal være enkelt å være frivillig, og at lag og organisasjoner må
434 få operere fritt, på frivillighetens premisser.

435 VENSTRE VIL:

- 436 ● Gjøre det enkelt og oversiktlig å finne fram til og søke fylket om støtte til kultur- og
- 437 frivillighetsarbeid.
- 438 ● Prioritere barne- og ungdomsorganisasjonene.

439

440 IDRETT OG FRILUFTSLIV FOR ALLE

441 Å sikre alle tilgang til grønne turområder og løypenett i sine nærområder er en viktig del av
442 regional planlegging. Venstre vil legge til rette for gode vilkår for idretten over hele fylket, og
443 støtte både den organiserte og egenorganiserte idretten.

444 VENSTRE VIL:

- 445 ● Sørge for at idrettsanlegg som får tildelt spillemidler bygges etter miljøbevisste
- 446 retningslinjer.
- 447 ● Sikre tilgang til stier og turløyper nær hjemmet.
- 448 ● Bygge flere toaletter ved badeplasser og friluftsområder i fylket.
- 449 ● Legge til rette for at e-sport i større grad blir en del av det lokale idrettstilbudet.

450

451

452 7. REGIONEN ROGALAND

453

454 Siden tusenårsskiftet har digital teknologi endret måten vi arbeider, kommuniserer med
455 hverandre og tar til oss kunnskap. Det betyr også at vi må tenke annerledes om organisering.
456 Vi må bygge kompetanse på tvers – vi må utvikle teknologier som fungerer på tvers – vi må
457 utvikle bedrifter som opererer på tvers – vi må utvikle regelverk på tvers – og vi må sørge for
458 at forvaltningen også kan operere på tvers.

459 MODERNE OFFENTLIGE TJENESTER

460 Venstre vil at Rogaland skal være et foregangsfylke på åpenhet i forvaltning og
461 beslutningsprosesser. Rogaland må gå foran og vise vei i fornying av offentlig sektor. Mer
462 digitale og effektive offentlige tjenester gir ikke bare økonomiske besparelser men kan også gi
463 bedre tjenester og være med på å gi mennesker bedre styring i egne liv.

464 VENSTRE VIL:

- 465 • ha åpenhet og innsyn i forvaltning og beslutningsprosesser
- 466 • digitalisere offentlig sektor

467 SMARTREGION

468 I sentrum av «Smart-samfunnet» står mennesket. Men rundt mennesket er det datamaskiner
469 som hjelper oss og gjør livene våre bedre gjennom økt valgfrihet og livskvalitet, og gir oss god
470 informasjon når vi ønsker det.

471 Den teknologiske bølgen handler om informasjon. Informasjon som kan kobles sammen, som
472 flyter fritt fra system til system, skaper nye handlingsrom og innsikter. Teknologien skaper
473 fantastiske muligheter, men også utfordringer som krever nye svar.

474 VENSTRE VIL:

- 475 • Opprette en ny enhet i fylkeskommunen med ansvar for sektorovergripende samarbeid
476 og digitalisering.
- 477 • At fylkeskommunen blir en aktiv deltaker i arbeidet som foregår i innovasjonsprosjektet
478 DigiRogaland og søker samarbeid med nettverket Smartbyene.
- 479 • At fylkeskommunen skal være en aktiv samarbeidspartner for forskningsmiljøer,
480 universitet og høyskole i arbeidet med innovasjon, entreprenørskap og nyskaping.
- 481 • Legge til rette for utvikling av 5G-nett som kan håndtere og forsterke digitaliseringen
482 av samfunnet.

483

484 PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET

485 Digitalisering er en forutsetning for produktivitet og vekst i alle bransjer, og IKT-systemene er
486 blitt en av samfunnets bærebjelker. Samtidig gjør den økte avhengigheten av IKT-samfunnet
487 sårbart. Trygge og gode IKT-systemer er avgjørende for å opprettholde rettsstatens og
488 demokratiets grunnleggende verdier. Både offentlig sektor og næringslivet må være sikre,
489 motstandsdyktige og årvåkne for å unngå at viktige opplysninger og verdier havner på avveie.

490 VENSTRE VIL:

- 491 • Vurdere personvernet i fylkeskommunens IKT-systemer
- 492 • Forsterke ordningene med sektorvise beredskaps- og sikkerhetsløsninger slik vi f.eks
- 493 har dem i finansnæringen og helsesektoren.
- 494 • Innføre relevant kompetanse i informasjonssikkerhet
- 495 • At nye offentlige IT-systemer skal ha et planlagt livsløp som inkluderer avviklingsfasen
- 496 og eksport av data i en form som enkelt kan lese inn systemet som overtar

497

498 FOLKEHELSE

499 Grunnlaget for god folkehelse legges utenfor helsevesenet. Alle i Rogaland skal ha muligheten
500 til å velge å leve sunne og aktive liv.

501

502 VENSTRE VIL:

- 503 • vektlegge psykisk helse i folkehelsearbeidet for å unngå at unge blir uføre.
- 504 • innføre nullvisjon også mot sjølv mord.
- 505 • stimulere til utvikling og bruk av velferdsteknologi.
- 506 • ha en tannhelsestruktur som gir et godt tilbud i hele fylket